

Önfeláldozó halál – önfeláldozó élet

Időpont: 1957. március 3. Ötvened vasárnap

Alkalom: Evangélikus rádiós félóra

Alapige: Mk 10,35-45

Az Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy igaz Isten nevében.
Ámen.

Imádkozzunk:

Jóságos Isten, szerető Mennyei Atyánk! Hálát adunk Néked, hogy megint vasárnap van. Köszönjük, hogy hallhatjuk a Te áldott beszédedet. Kérünk, magyarázd Te magad nekünk az írásokat, nekünk pedig adj halló fület és engedelmes szívet, hogy abból, ami most és itt történik, legyen egyháznak épülés, embernek üdvösség, Néked dicsőség.

Ámen.

Hallgassátok meg a mai vasárnapnak, úgy, mint Ötvened vasárnapnak az anyaszentegyház által az igehirdetés alapjául kirendelt szent leckéjét Márk evangéliumának 10-ik fejezetéből a 35. verstől a 45-ig:

„És hozzájárulának Jakab és János, a Zebedeus fiai, ezt mondván: Mester, szeretnők, hogy amire kérünk, tedd meg nekünk. Ő pedig monda nekik: Mit kívántok, hogy tegyek veletek? Azok pedig mondanak néki: Add meg nekünk, hogy egyikünk jobb kezed felől, másikunk pedig bal kezed felől üljön a te dicsőségedben.

Jézus pedig monda nekik: Nem tudjátok, mit kértek. Megihatjátok-é a pohárt, amelyet én megiszom; és megkeresztelkedhetek-é azzal a keresztséggel, amelylyel én megkeresztelkedem? Azok pedig mondanak néki: Megtehetjük. Jézus pedig monda nekik: A pohárt ugyan, amelyet én megiszom, megisszátok, és a keresztséggel, amelylyel én megkeresztelkedem, megkeresztelkedtek; De az én jobb és bal kezem felől való ülést nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz az, akiknek elkészítetett.

És hallván ezt a tíz tanítvány, haragudni kezdének Jakabra és Jánosra. Jézus pedig magához szólítván őket, monda nekik: Tudjátok, hogy azok, akik a pogányok között fejedelmeknek tartatnak, uralkodnak felettök, és az ő nagyjaik hatalmaskodnak rajtok. De nem így lesz közöttetek; hanem, aki nagy akar lenni közöttetek, az legyen a ti szolgátok; És aki közületek első akar lenni, mindenkinek szolgája legyen: Mert az embernek Fia sem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és adja az ő életét váltságul sokakért.”

Urunk! Áldj meg minket a Te igazságoddal! A Te igéd igazság!

Ámen.

Szeretett Testvéreim!

A mai vasárnapnak ősegyházi neve: Ötvened vasárnap. Pár nap múlva, hamvazó szerdán, ránk köszönt a böjt s kereken 50 nap múlva itt vannak a nagyhét eseményei. A mai vasárnap igéjére előre veti árnyékát a nagyheti kereszt. Jézus arról a pohárról beszél tanítványainak, melyet fenéig ki kell ürítenie s arról a vérkeresztségről, mellyel meg kell keresztelkednie. Az egészet az önfeláldozás gondolatában foglalja össze, hiszen ami történik, abban Ő életét adja váltságul sokakért.

Jézus azonban ebben a beszédében különbséget tesz önfeláldozó halál és önfeláldozó élet között. A kettő közül az önfeláldozó halál könnyebb, mint az önfeláldozó élet. Amabban egy mámoros pillanatban, lehet, hogy csak a szesz mámorától elködösítve, vagy a tömeg lelkesedése által elragadtatva, de lehet, hogy egy önmagán felülemelkedő ihletett pillanatában odadobja életét az ember, emebben azonban apránként dobja el magától az életet, oltárra helyezi élete gyertyáját s meggyújtja, tudva, hogy míg másoknak világít, maga elégeti lassan az életét. Meghalni sohasem könnyű. Mindig meg kell birkózni a halál előtt állónak az élet-vágygal és az élet akarattal, de sokkal könnyebb egyszer meghalni, mint minden nap meghalni, egyszer és végérvényesen diadalmaskodni az életösztön fölött, mint minden nap megfeszíteni a testet s odaáldozni az életet.

Ezenkívül áll az is, hogy az önfeláldozó halálnak megvan a maga dicsősége, míg az önfeláldozó élet szürke szolgálalkúségnek látszik, amott nimbusz veszi körül a hősi halottat, koszorúk borítják a sírt, fegyverropogás tesz tiszteletet neki s impozáns tömeg tolakodik a sír partjánál. Az önfeláldozó életnek nincs nimbusza. Nem hős katona, csak szürke civil. Úgy néznek rá, mint akire természetszerűleg lehet mindig számítani. Lenézik, kihasználják, s jámborságát sokszor ki is csúfolják. A hősi halott neve márványtáblára kerül s onnan a történelem lapjaira, sírját utókor gondozza. A hősi élet sírját pedig gyom veri föl s behorpadva várja, míg a sírhant is eltűnik s nyoma sem marad az önfeláldozó életnek.

Jézus mind a kettőt vállalta. Az önfeláldozó életet is és az önfeláldozó halált is. Feláldozta idejét másokért. Ki tudja, milyen nehéz napja lehetett s milyen fáradtan tért pihenőre akkor, amikor éjnek-idején bezörgetett hozzá Nikodémus, a zsidók főembere, mert nyugtalan volt a lelke és békeséget keresett. Nem küldte el magától, hanem átbeszélte vele az újjászületés nagy kérdéséről az éjszakát.

Milyen fáradt lehetett, amikor a Júdeából Galileába vezető hosszú úton az utazástól elfáradva leült a Jákób-forrása mellé s ott csendben várta az árnyékban, míg a városba élelemért menő tanítványok visszajönnek. Mégis, mikor az asszony megjelenik a kútnál, elfeledve mindent, éhséget, szomjúságot, fáradtságot, szolgálatkészen próbálja megmenteni egy züllött asszony lelkét s rendbe hozni életét.

Még az étkezését is feláldozza másokért. Volt úgy, hogy annyi volt körötte a gyógyulásra váró, megkeseredett szívű, a feloldozásra váró bűnös s a tanításra váró s a tanítást sóvárgó kétségeskedő, hogy még enni sem jutott ideje.

Más történetek is világosan mutatják életének ezt az önfeláldozó vonását. Mikor a pusztában negyven napig éheznek, hiába próbálja a Kísértő rávenni Őt arra, hogy a kövekből kenyeret teremtsen magának. De mikor az ötezer férfi megéheznek az igehirdetés hallgatása közben, gondoskodik arról, hogy mindenkinek legyen kenyere. Maga számára nem használja fel csodatévő erejét, de mások érdekében korlátlanul él vele.

Ő maga szegényebb, mint az ég madara és a mező vadja. A rókáknak van barlangjuk, az égi madaraknak fészük, de az ember Fiának nincs fejét hová lehajtania. De abba nem tud belenyugodni, hogy az övéinek ne legyen mennyei hajléka s azért – mint maga is mondja – elmegy a mennyei Atyához, akinek házában sok hajlék van, hogy ott helyet készítsen az övéinek.

A golgotai kereszt, amelyre a mai igében sejtelemszerűen figyelmezteti tanítványait, világosan mutatja, hogy még az üdvösségét is hajlandó feláldozni másokért. Vállalja az Istentől való elhagyatottságot, hogy ne legyen többé senki ezen a világon, akinek joga legyen elmondani: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?! Vállalja a halált, hogy másoknak élete legyen. Alászáll a poklokra azért, hogy mi felemelkedhessünk a mennyekbe.

Ezt az önfeláldozó életstílust Jézus nemcsak éli, hanem követeli is az övétől. Nem lehet letagadni, hogy a keresztyén élet területén kívül is vannak felemelő példái az önfeláldozó életnek. Vannak, akik egy személynek, vagy egy eszmének, vagy egy igazság felkutatásának oltárán áldozzák fel és égetik el apránként az életüket. Az édesanya, aki belerokkan abba, hogy gyermekei daliások legyenek, a tudós, aki élete kockáztatásával éjt-nappallá téve búvárkodik laboratóriumában, hogy valamilyen betegség kórokozóját és gyógyszerét megtalálja, a fanatikus, aki egy eszme megszállottja, s aki könnyedén lerázza magáról a csúf jelzőt, hogy futóbolond s mindent vállal: csúfságot, börtönt is, csak azért, hogy eszméjének híveket szerezzen, ez mind-mind egy-egy megjelenési formája az önfeláldozó életnek.

Az a tény, hogy a világ életének területén is találkozunk az önfeláldozó élettel, nem változtat azon a tényen, hogy az önfeláldozó élet ritkább, nagyobb, nehezebb s hősiesebb, mint az önfeláldozó halál. A felolvasott bibliai történet is ezt igazolja. Még Jézus tanítványai között is úrrá lett az érvényesülés vágya és a hiúság. Nem is tudja megvalósítani tartósan más ezt az önfeláldozó életet, csak az, akinél bekövetkezett az a súlyponteltolódás, amit az evangélium nyelvén megtérésnek nevezünk. Az ember életének súlypontja általában az én. Ez az alapállása, amelybe mindig visszamerevedik, akármennyire kilódtíják is belőle. A megtért ember életének súlypontja Isten, de Isten parancsa ezt a súlypontot önmagáról áthelyezi a másik emberre s így válik a hívő ember önmagával törődő, saját dicsőségét kereső önző emberből szolgáló emberré, aki nem uralkodni akar és hatalmaskodni a másikon, hanem szolgálni akar a másiknak, javára akar lenni s abban látja életének nagyságát, hogy kicsiny tud lenni s dicsőségét abban, hogy észrevétlenül tud feloldódni a szolgálatban.

Ti, a hétköznapi egyszerű, poros közkatonái, másoktól észre nem vett, kevésre értékelt, sokszor kimosolygott, mindig kihasznált emberek emeljétek fel fejete! Ha senki sem vesz észre titeket, Jézus észrevesz s az élet alap-pillérének, a békesség és biztonság hordozóinak tekint titeket.

Ti pedig, hiú dicsőség-kívánók, nagyságot, hatalmat s emberek fölötti uralkodást kergetők, böjt kapujában vegyétek észre és halljátok meg a másiknak élő s mindenkinek szolgáló Jézus felhívását: alázzátok meg magatokat, hogy felmagasztaljon Isten annak idején!

Hősi élet, önfeláldozó élet, erre hív mindnyájunkat, aki életét s halálát egyformán nekünk ajándékozta.

Ámen.

Imádkozzunk:

Úr Jézus Krisztus! Hajtsd füledet kegyelmesen hozzánk, mikor valljuk bűneinket. Szégyelljük magunkat, hogy mikor Te darabokra törted földi életedet és szétszítottad az éhes lelkek és éhes testek között, a kereszten pedig véred hullásával pecsételted meg megváltó szolgálatodat, mi csak magunknak élünk s nem látszik rajtunk, hogy nekünk önfeláldozó Megváltónk van. Bocsáss meg nekünk!

Urunk! Hajtsd hozzánk füledet, mikor könnyörgéssel Te elibéd járulunk. Kérünk, ajándékozz meg minket az önfeláldozás boldogságával, a másoknak szolgáló élet örömeivel. Adj ilyen hősi életeteket családba, gyülekezetbe, egyházba, hazánkba s ajándékozd meg vele ezt

az egész világot is, hogy békessége ne csupán harmóniába hozott érdekeken, az egymás mellett való élés békén hagyásán, hanem az egymásért való élés Krisztustól tanult szolidaritásán nyugodjék.

Testünket, lelkünket, mindenünket irgalmadba ajánljuk.

Ámen.

Mi Atyánk! Ki a mennyekben vagy! Szenteltessék meg a Te neved. Jöjjön el a Te országod. Legyen meg a Te akaratod, mint a mennyben, úgy itt a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg minket a gonosztól. Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké.

Ámen.

Az Úr áldjon meg és őrizzen meg titeket! Világosítsa meg az Úr az Ő szent orcáját rajtatok és könyörüljön rajtatok! Fordítsa az Úr az Ő szent orcáját tifeleitek és adjon néktek békességet!

Ámen.